

ДО
СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ КЪМ
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

ОТГОВОР

ВИСШИ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
Административен индекс	Дата
ВСС - БМЧД	02-06-2022

от Слав Иванов Бакалов - кандидат за заемане на длъжността
Административен ръководител - Председател на Административен съд - Сливен на
въпроси, поставени от Фондация „Български институт за правни инициативи“

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,

Във връзка с въпросите, зададени от Фондация „Български институт за правни инициативи“ по повод участието ми в процедура за избор на административен ръководител - председател на Административен съд - Сливен, предоставям на вашето внимание следните отговори:

1. Какво е вашето мнение за течащата в публичното пространство дискусия за промени в Конституцията на Република България в частта за съдебната власт? Какъв е релевантният начин да се чуе мнението на магистратите в този процес?

ОТГОВОР: Към настоящия момент липсва конкретика за водената в публичното пространство дискусия за промените в Конституцията на Република България (КРБ) в частта за съдебната власт. Едва след представянето на такъв проект бих могъл да изложа становището си по конкретните предложения.

Релевантният начин да се чуе мнението на магистратите в такава дискусия считам, че следва да се осъществи, чрез изразяване на мнения и становища на общи събрания на магистратите в органите на съдебна власт, на организациите на магистратите и съдебните служители и несъмнено от Висшия съдебен съвет.

2. Т.нар. „реформа на съдебната карта“ е в застой. Считате ли, че при евентуално нейно възстановяване, като част от нея може да бъде приложена концепцията за общностния съд?

ОТГОВОР: Структурата на общностния съд е позната в страни от ангосаксонската правна система. Характерното за този съд е, че освен прилагането на санкции спрямо виновните лица, се търсят решения на проблемите, които тези лица създават със своето противоправно поведение и увреждат конкретна общност - определена група от хора, жилищен квартал и др. Общностният съд разглежда казуси, за които е предвидено наказание „лишаване от свобода“, до 1 година, като заедно с приложението на законовата санкция, се търсят възможности за преодоляване на причините, предизвикали противоправното поведение - напр. при наркозависимите се търсят начини за тяхното лечение с цел предотвратяване на рецидив и разрастване на престъпността в определени райони. Счита се, че компетентният съд не следва само да събира доказателства и да прилага предвидената от закона санкция, но трябва да изследва причините за престъпното поведение и да прилага подходящи мерки за тяхното отстраняване.

Моето лично убеждение е, че реформа на съдебната карта не следва да бъде самоцел, а да бъде проведена след задълбочен анализ на действителната натовареност на съдилищата, икономическата активност в обслужваните от тях съдебни райони, транспортните връзки, обществените очаквания, административно-териториалното устройство, както и на всички други фактори гарантиращи достъп до правосъдие. Към 1

настоящия момент такъв анализ според мен не е направен, което е и причината за липса на реформа на съдебната карта. Съдебната система в България е консервативна, поради което не считам за удачно въвеждането на съдебни концепции неприсъщи на българската юридическа традиция. Много по-удачно би било да се обърнем към добрите съдебни практики прилагани в България в миналото, опростяване на съдебните процедури и намаляване на съдебните инстанции, за да се постигне бързо, ефективно и достъпно правосъдие.

Считам, че при разделение на властите работата на съда е да правораздава, като прилага закона, така както е приет от законодателния орган. Бързото, навременно и законосъобразно съдебно решение представлява гаранция за решаването на проблемите, довели до извършване на престъпление или друго противоправно поведение, именно чрез генералната превенция – като предупреди останалите членове на обществото за резултатите от подобна незаконсъобразна дейност.

3. Проблемът с неравномерната натовареност е повсеместен и все още не е намерена формулата, чрез която да се постигне баланс между отделните съдебни райони. Какви са вашите виждания за въвеждане на инструменти (от нормативен и организационен характер) за постигане на по - равномерна натовареност между органите на съдебната власт и отделните магистрати.

ОТГОВОР: Натовареността на съдилищата има няколко аспекта: натовареност между отделните съдилищата от отделните нива, натовареност между съдилищата от едно и също ниво и натовареност на магистратите в един и същ орган на съдебна власт. Убедението на магистратите от Административен съд Сливен, е че натовареността е свързана не само с броя на делата, които разглежда и приключва един магистрат за определен срок, но и фактическата и правна сложност на тези дела, която предполага различен период от време за проучване на делото, за разглеждането му и съответно за постановяване на съдебния акт.

За да се определи действителната натовареност на съдиите според фактическата и правна сложност на разглежданите от тях дела следва да има приет от всички, независещ от субективни фактори, обективен измерител. Административните съдилища продължават да използват Система за изчисляване на натовареността на съдиите, която според статистическите кодове на делата прилага групата и коефициента за тежест определени в Правилата за оценка и натовареност на съдиите. Коригиращите коефициенти се прилагат въз основа на попълвани от магистрати и съдебни служители бланки-образци. Именно това е субективния фактор, който влияе на обективния отчет на действителната тежест на разглежданото дело. Наред с гореизложеното СИНС не отчита всички възможни промени и усложнения, които могат да настъпят при разглеждане на едно дело, като смяна на съдебен състав, съпътстващи актове и др. непредвидени в правилата обстоятелства.

Независимо от посочените недостатъци на СИНС в Административен съд Сливен бяха предприети мерки за обособяване на групи от съдебни дела, за да се разпределят равномерно постъпващите в съда дела между отделните магистрати съобразно фактическата и правна сложност. Този процес е подробно посочен в представената от мен концепция и има своите положителни страни.

За преодоляване на различната натовареност между съдилищата от едно и също ниво, след получаване на обективни данни за тяхната действителна натовареност, има едно универсално средство и това е адекватна кадрова обезпеченост.

4. Една от широко дискутираните теми в съдийските среди е тази за възнагражденията и начина на определянето им. Какво е Вашето мнение по въпроса - 2 смятате ли, че разликата във възнагражденията между инстанциите е прекомерна?

Необходимо ли е закрепване на критерии за определяне на възнагражденията на всички нива в системата, а не само на т.нар. „трима големи“?

ОТГОВОР: Справедливото възнаграждение на магистратите в съдилищата е гаранция за обективност и безпристрастност в съдийската работа, независимост от проблемите на ежедневието и това е един от подходите за преодоляване на корупционния риск в съдебната система.

Безспорно разлика във възнаграждението на магистратите от различните нива трябва да съществува предвид по-голямата отговорност на по - високите инстанции, на фактическата и правна сложност на делата, които са предмет на разглеждане, но тази разликата следва да бъде равномерна. Понастоящем се използва равен процент при увеличение на трудовото възнаграждение, което води до увеличение на възнаграждението на най - високите нива с най-голяма номинална сума, а на най- ниските нива - с най - малка номинална сума. Това доведе до прекомерни разлики не само във възнагражденията на магистратите от различните нива, но и във възнагражденията на магистрати и съдебни служители от едно ниво.

За да се избегне тази неравномерност, считам, че бъдещите увеличения на възнагражденията трябва да бъдат с различен процент за различните възнаграждения – по-висок за по-ниските и по-малък за по-високите. Това ще доведе до намаляване на „ножицата“ във възнагражденията и повишаване мотивацията на магистрати и съдебни служители от по-ниските нива.

5.Какво е Вашето мнение за Единната информационна система на съдилищата (ЕИСС)?

ОТГОВОР: Административните съдилища не използват ЕИСС, поради което нямам непосредствено впечатление за нея. Отзивите на колегите от общите съдилища, които работят с тази система са разнопосочни. Несъмнено за всяка новост е необходим период на адаптация и възприемане. Надявам се, че ЕИСС в хода на работата и усъвършенстване ще представи положителните си страни в въвеждането на ефективно Електронно правосъдие.

6. На стр. 12 от концепцията посочвате, че „утвърждаването на фигурата на административния ръководител като пръв сред равни магистрати е реализирано на практика чрез утвърждаване ролята на Общото събрание на съда“. Някои административни ръководители споделят, че са срещнали трудности в процеса на внедряване на съдийското самоуправление. Какво показва Вашият опит с него? Колко често се провеждат общи събрания е Административен съд-Сливен и по какви теми заседава то?

ОТГОВОР: Според Закона за съдебната власт компетентността на Общото събрание на съда е ограничена до изрично посочените въпроси. Независимо от това при необходимост от значими промени в условията и начина на работа в АдмС Сливен, в качеството на административен ръководител поставях подобни въпроси на обсъждане сред съдиите, дори да не са в правомощията на Общото събрание на съда. По този начин всеки би могъл да се изложи различна гледна точка и да се чуят различни мнения. Моето убеждение, е че управлението на един орган на съдебна власт, следва да бъде максимално прозрачно и широко подкрепено. Честното споделяне на поставените задачи и набелязаните цели, спомага за повишаване мотивацията на магистрати и съдебни служители за постигането им.

Общи събрания на съда се провеждат сравнително често, по оперативни въпроси, за изразяване становища по проекти за изменения на нормативни актове и предложения за тълкувателни решения, както и за обсъждане резултатите по дела преминали инстанционен контрол.

7. На стр. 24 споделяте, че в резултат на споделена информация от граждани е приемните дни неколкократно са отстранявани недоразумения. Какви са най-честите проблеми, с които гражданите идват при Вас за разрешение?

ОТГОВОР: Най-честите поводи за срещи с граждани е неразбиране в детайли на по-сложни съдебни процедури, особено за страни явяващи се самостоятелно без адвокатска защита. Други поводи са необосновани очаквания на гражданите за съдействието, което се надяват да получат чрез съдебна процедура, по въпроси извън компетентността на съда. Тези недоразумения се разрешават положително след добронамерен разговор и разяснения за основните функции и правомощия на съда.

1.6.2022 г.

X

Слав Бакалов

X

Слав Бакалов

Слав Бакалов

Подписано от: Slav Ivanov Bakalov

гр.Сливен
01.06.2022 г.

С уважение:
(Слав Бакалов)